

Motion till riksdagen 2021/22:4488

av **Ida Gabrielsson m.fl. (V)**

med anledning av prop. 2021/22:180 Höjt bostadstillägg till pensionärer och höjt minimibelopp vid fastställande av avgifter enligt socialtjänstlagen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över bostadstilläggets konstruktion och ta fram förslag för att minska mörkertalet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att höja den skäliga levnadsnivån inom äldreförsörjningsstödet och det särskilda bostadstillägget och tillkännager detta för regeringen.

Inledning

Regeringen föreslår genom proposition 2021/22:180 Höjt bostadstillägg till pensionärer och höjt minimibelopp vid fastställande av avgifter enligt socialtjänstlagen att konsumtionsstödet inom bostadstillägget till pensionärer per månad ska höjas med 200 kronor för ogifta och 100 kronor för gifta. I propositionen föreslås även en höjning av det minimibelopp som används för att fastställa avgifter enligt socialtjänstlagen (2001:453). Lagändringen i socialförsäkringsbalken gällande bostadstillägget föreslås träda i kraft den 1 juli 2022 och börja tillämpas första gången för bostadstillägg som avser augusti 2022. Lagändringen i socialtjänstlagen föreslås träda i kraft den 1 augusti 2022.

Konsumtionsstödet i bostadstillägget

Vänsterpartiet välkomnar en höjning av konsumtionsstödet i bostadstillägget eftersom den leder till förbättrade ekonomiska villkor för några av de sämst ställda pensionärerna. Samtidigt instämmer vi i en del av den kritik som framförs från remissinstanserna, bl.a. Pensionsmyndigheten och Inspektionen för socialförsäkringen, om konsumtionsstilläggets konstruktion.

Det är olyckligt att konsumtionsstödet är en del av bostadstillägget, trots att det inte är kopplat till bostadskostnaden. Eftersom det är en del av bostadstillägget krävs bostadstillägg för att få ta del av konsumtionsstödet. Det innebär att personer som kan ha behov av konsumtionsstödet inte får ta del av det eftersom de inte har bostadstillägg, antingen för att de inte uppfyller kraven eller för att de inte ansökt. Det finns ett stort mörkertal inom bostadstillägget. Riksrevisionen kom i rapporten Mörkertal inom bostadstillägg (RiR 2019:22) fram till att mörkertalet 2016 visar att närmare en tredjedel av potentiellt berättigade ålderspensionärer riskerar att inte ta emot bostadstillägg. Det motsvarar ca 129 000 ålderspensionärer. Konsumtionsstödet har ökat kraftigt under senare tid. Därmed får mörkertalet allt större konsekvenser. Vänsterpartiet vill se ökade insatser för att minska mörkertalet i bostadstillägget, bl.a. genom en större grad av automatisering. Regeringen bör se över bostadstilläggets konstruktion och ta fram förslag för att minska mörkertalet. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Äldreförsörjningsstödet och det särskilda bostadstillägget bör höjas

Regeringen gör bedömningen att en höjning av den skäligen levnadsnivån inom äldreförsörjningsstödet och det särskilda bostadstillägget inte bör genomföras i samband med den föreslagna höjningen av konsumtionsstödet i bostadstillägget. Därmed skiljer sig denna hantering från när konsumtionsstödet inom bostadstillägget höjdes den 1 januari 2022, då även den skäligen levnadsnivån inom äldreförsörjningsstödet och det särskilda bostadstillägget höjdes. Av socialförsäkringsutskottets betänkande framgår att utskottet utgår från att motsvarande ändringar görs i samband med den ytterligare höjningen som de föreslår fr.o.m. den 1 augusti 2022.

Vänsterpartiet anser att den skäligen levnadsnivån inom äldreförsörjningsstödet och det särskilda bostadstillägget bör höjas även denna gång. Dessa stöd riktas mot de sämst ställda pensionärerna med stora ekonomiska behov. Regeringen bör återkomma med förslag om att höja den skäligen levnadsnivån inom äldreförsörjningsstödet och det särskilda bostadstillägget. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Ida Gabrielsson (V)

Christina Höj Larsen (V)

Momodou Malcolm Jallow (V)

Maj Karlsson (V)

Daniel Riazat (V)

Karin Rågsjö (V)

Vasiliki Tsouplaki (V)